

ÚSTAV PRÁVA A PRÁVNÍ VĚDY

Institutio iuris et iurisprudentiae

Štěpánská 633/49 • 110 00 Praha 1

Zapsaný jako vědecká instituce v rejstříku obecně prospěšných společností vedeném
Městským soudem v Praze v oddíle O 358, IČ: 27200248

Stanovisko Ústavu práva a právní vědy

PK/upav/2007/09

Právní nálezh ve věci

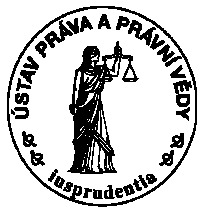
K otázce právního postavení dražebníka a vztahu výkonu jeho činnosti k zákonu č. 82/1998 Sb.

I. Úvod

V aplikační praxi vygenerovala otázka, zda lze činnost vykonávanou dražebníkem jako fyzickou nebo právní osobou na základě zákona č. 26/2000 Sb., o dražbách, ve znění pozdějších předpisů, považovat za činnost, jejíž výkon byl na dražebníka delegován státem, resp. mocí veřejnou, anebo zda tak učinit nelze, s tím, že se jedná o činnost vykonávanou osobou povahy ryze soukromoprávní. Zodpovězení uvedené otázky není jen právně akademickým učeným hádáním, ale má závažné konsekvence ve vztahu k výkladové praxi, neboť v té ještě nebylo postavení dražebníka judikováno ani samo o sobě, ani ve vztahu k zákonu č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti státu za škodu“). Patrně proto, že je advokátní praxe přesvědčena o tom, že dražebníka pod režim zákona o odpovědnosti státu za škodu podřadit nelze a z tohoto důvodu nedoporučuje svým klientům žalovat spory v tomto slova smyslu, čehož sekundárním důsledkem je absence jakékoliv judikatury k dotčené otázce. Jsem názoru, že uvedená otázka však není v českém právním řádu zodpovězena správně, lze-li jí vůbec považovat za uceleně zodpovězenou, a to zejména s ohledem na zákon o odpovědnosti státu za škodu a ust. čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

II.

Pro zodpovězení právní otázky, zda lze činnost dražebníka, vykonávanou v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dražbách“), subsumovat pod dosah pojmu „výkon veřejné moci“, nebo „výkon státní moci“, je nezbytné pojmově vyložit relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti státu za škodu a zákona o dražbách.

ÚSTAV PRÁVA A PRÁVNÍ VĚDY

Institutio iuris et iurisprudentiae

Štěpánská 633/49 • 110 00 Praha 1

Zapsaný jako vědecká instituce v rejstříku obecně prospěšných společností vedeném Městským soudem v Praze v oddíle O 358, IČ: 27200248

Tak především ust. § 1 odst. 1 zákona o odpovědnosti státu za škodu normuje, že „*Stát odpovídá za podmíněk stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci*“. Uvedené ustanovení není formulováno šťastně, neboť by z něj bylo lze podle gramatického výkladu *a contrario* dovozovat, že stát neodpovídá za škodu způsobenou při výkonu *veřejné moci*, ale toliko za škodu způsobenou při výkonu moci *státní*, která je pojmově výrazně *užším*. Ústavněprávně konformní interpretací uvedeného ustanovení ve světle čl. 36 odst. 3 Listiny nicméně docházíme k závěru, že odpovědnost státu je širším, než se stanoví v dotčeném ustanovení, a že je tedy odpovědností za výkon moci veřejné.

Uvedenému dovození se již blíží (ale jen blíží, zcela jej - bohužel - nekopíruje) ust. § 3 písm. b) zákona o odpovědnosti státu za škodu, kde se zakládá odpovědnost státu za škodu, kterou způsobily právnické a fyzické osoby při výkonu státní správy, která jim byla svěřena zákonem nebo na základě zákona (dále jen „úřední osoby“). Uvedené pojetí je tak opět *restriktivní* a v nesouladu s dikcí ústavního pořádku v této věci, který oblast odpovědnosti státu staví na výkladu *extenzivním*, když jen takový výklad je v souladu s principy materiálního právního státu (čl. 36 Listiny, čl. 1 Listiny).

V relaci k ustanovení § 3 písm. b) zákona o odpovědnosti státu za škodu stejný zákon dále v ust. § 4 odst. 1 uvádí, že za výkon státní správy podle § 3 písm. b) se považuje i sepisování veřejných listin o právních úkonech¹ a úkony notáře jako soudního komisaře a úkony soudního exekutora² při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního právního předpisu³. V ustanovení odstavce druhého je pak *expressis verbis* stanoveno, že činnost notáře a soudního exekutora se považuje *za úřední postup*.

Z výše uvedeného vymezení by se ve vztahu k činnosti dražebníka mohlo na první pohled, při hlubším nezkoumání problému, postavení dražebníka jevit ryze soukromoprávní, s tím, že dražebník by byl osoba nespádající pod dosah výše uvedeného legálního vymezení. Takový pohled by však nebyl v kontextu provedené interpretace všech souvisejících zákonných ustanovení zcela správný, neboť zákon v předmětných ustanoveních nevyjmenovává úřední osoby taxativním (výčtově úplným) způsobem, a za osoby úřední jsou považovány *i jiné osoby, než jen notář a exekutor, o kterých to zákon výslovně prohlašuje*, a z heteronomní povahy norem, jež upravující činnost a postavení dražebníka, lze usuzovat na *veřejný účel této instituce*.

Dražebníkem se v souladu s ust. § 1 písm. e) *věta první* zákona o dražbách rozumí osoba, která organizuje dražbu a má k tomu příslušné oprávnění (§ 6 odst. 1 zákona o dražbách). Zákon umožňuje za splnění stanovených podmínek a po udělení živnostenského oprávnění výkon činnosti (funkce) dražebníka osobě fyzické i právnické, a vedle těchto osob může být dražebníkem i územní samosprávný celek nebo příslušný orgán státní správy, a to tehdy, jde-li o majetek územních samosprávných celků nebo majetek státu (srov. ust. § 1 písm. e) *věta druhá* zákona o dražbách).

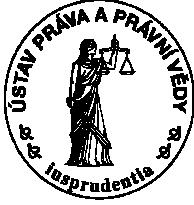
III.

Postavení dražebníka je ne ve všech, ale v některých rysech podobné jako postavení *správce konkursní podstaty*, vykonávajícího činnost podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, kdy činnost (funkci) správce konkursní podstaty může vykonávat osoba

¹ Srov. ust. § 2 a 62 a násl. zákona ČNR č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

² Viz zákon č. 99/1963 Sb., o občanském soudním řízení (občanský soudní řád), ve znění pozdějších předpisů.

³ Viz zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ÚSTAV PRÁVA A PRÁVNÍ VĚDY

Institutio iuris et iurisprudentiae

Štěpánská 633/49 • 110 00 Praha 1

Zapsaný jako vědecká instituce v rejstříku obecně prospěšných společností vedeném
Městským soudem v Praze v oddíle O 358, IČ: 27200248

fyzická nebo obchodní společnost ve formě veřejné obchodní společnosti. *Postavení správce konkursní podstaty* je svoji povahou postavení dražebníka podobné a v aplikační praxi býval stejně dlouho rozšířen názor o ryze soukromoprávní povaze činnosti správce. Ústavní soud však koncepci správce konkursní podstaty jako osoby soukromého práva po zásluze rozmetl⁴.

Základním kritériem pro posouzení, zda lze činnost té které osoby subsumovat pod dosah zákona o odpovědnosti státu za škodu resp. zda ji lze považovat za činnost ve výše uvedeném smyslu úřední, je několik znaků, které jsou výkonu veřejné moci vlastní a které jsou vlastní rovněž osobě, která uvedenou činnost vykonává. Společnou abstrakcí těchto znaků dospíváme k vymezení obecného pravidla, že za úřední osobu (řečeno dikcí Ústavního soudu: za „**veřejnou instituci**“) lze ve smyslu zákona o odpovědnosti státu za škodu považovat

(i) účel instituce je veřejný, přičemž na „veřejnost“ tohoto účelu lze obecně usuzovat z veřejnoprávní povahy norem, které postavení takové „instituce“ upravují, z oprávnění vydávat v zákonem přesně specifikovaném rozsahu autoritativní akty, a v přezkoumatelnosti právnosti takových aktů soudem,

(ii) způsob ustavení veřejné instituce je dán rozhodnutím státního orgánu (správního úřad, soudu), který takovou osobu zpravidla nejen ustavuje do funkce nebo jí vydává příslušné oprávnění k činnosti, ale současně i dále působí jako dohledový orgán nad výkonem její činnosti (pravomoci),

(iii) jeho oprávnění nejsou dána toliko smluvně, ale jsou zakotvena v řadě ustanovení zákona, které se vztahují přímo k výkonu a podmínkám výkonu takové funkce,

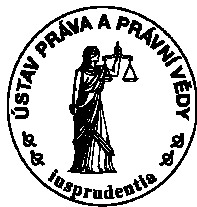
(iv) právní normy zakládající postavení takové „veřejné instituce“ mají *heteronomní povahu*; veřejnou instituci nelze v tomto smyslu zpravidla považovat ani za zástupce osoby, které poskytuje službu (srov. notář, exekutor, správce konkursní podstaty, dražebník), ani za zástupce státu. Úkony těchto osob pak představují *výkon pravomoci* (na rozdíl od heteronomní povahy veřejnoprávních aktů, akty soukromoprávní - právní úkony - mají povahu autonomní).

Ostatně, veřejnoprávními předpisy, jež mají zásadně donucující povahu, mohou majetek třetích osob zcizovat za splnění zákonných podmínek právě jen (i) *soudy* jako orgány státu a (ii) *dražebníci*, jako osoby práva soukromého, na něž stát za splnění všech dalších podmínek pro výkon funkce dražebníka takovou pravomoc delegoval. Indukcí provedenou ve vztahu shora vedených obecných pravidel a normativní úpravy reglementující činnost dražebníka a jeho postavení v českém právním řádu, a systému osob realizujících na základě zákona určitou činnost lze tak dílčím závěrem shrnout, že

(i) účel instituce dražebníka je veřejný a lze jej spatřovat v provedení veřejného prodeje majetku a vyřešení konkrétního majetkového vztahu, a to buď dobrovolně (*dobrovolná dražba*)⁵, nebo státním donucením (*nedobrovolnou dražbou*)⁶,

⁴ *Veřejnoprávní povahu postavení správce konkursní podstaty dovedl Ústavní soud již ve svém rozhodnutí Pl. ÚS 36/01 ze dne 25. června 2002, kde konstatoval, že „veřejný účel instituce správce konkursní podstaty nutno spatřovat v akceptaci omezeného veřejného zásahu do řešení majetkových vztahů, jež se dostaly do krizové situace. Způsob jeho ustavení je dán rozhodnutím státního orgánu (soudu). Jeho oprávnění, jež jsou zakotvena v řadě ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání (§ 14, § 17 až 20, § 24, § 26 až 29), vzhledem k jejich heteronomní povaze (když správce nelze považovat za zástupce konkursních věřitelů, ani za zástupce úpadce), pak představují výkon pravomoci (na rozdíl od heteronomní povahy veřejnoprávních aktů, akty soukromoprávní - právní úkony - mají povahu autonomní)“.*

⁵ Podle § 17 zákona o dražbách platí, že „Dražbou dobrovolnou je dražba prováděná na návrh vlastníka. Návrh může podat i více osob, a to i tehdy, nejsou-li spoluvlastníky předmětu dražby“ (odst. 1). Podle odstavce druhého pak dále platí, že „Dobrovolné dražby movitých věcí podle tohoto zákona lze provádět na základě vydaného živnostenského oprávnění; zvláštní podmínky k provozování činnosti dražebníka se na provádění dobrovolných dražeb movitých věcí nevztahují“.

ÚSTAV PRÁVA A PRÁVNÍ VĚDY

Institutio iuris et iurisprudentiae

Štěpánská 633/49 • 110 00 Praha 1

Zapsaný jako vědecká instituce v rejstříku obecně prospěšných společností vedeném
Městským soudem v Praze v oddíle O 358, IČ: 27200248

(ii) způsob jeho ustavení je dán rozhodnutím státního orgánu (živnostenského úřadu po předchozím vyjádření, resp. po předchozím podání stanoviska ze strany ministerstva jako ústředního orgánu státní správy),

(iii) jeho oprávnění jsou zakotvena v řadě ustanovení zákona o dražbách,

(iv) nad jeho činností vykonává dohled ústřední orgán státní správy (ministerstvo pro místní rozvoj), což je typickým prvkem veřejnoprávní regulace subjektů, který u veřejnoprávních institucí obvykle saturují profesní komory (notář, exekutor), kdy sama profesní komora je nadto veřejnoprávní korporací s příslušnou a rozsáhlou dohledovou pravomocí nad svými členy, kterými jsou všechny takové „veřejné instituce“ (notář, exekutor apod.). V případě instituce „dražebníků“ zákon komorový systém výkonu taková - v podstatě autonomní - dohledové takové činnosti nezaložil a dohled je vykonáván přímo ministerstvem.

Z výše uvedeného se tak podává, že osobu dražebníka lze považovat za osobu, které zákon svěřil rozhodování o právech chráněných zájmech fyzických a právnických osob, jejichž majetek se v důsledku činnosti dražebníka při dražbě (nerozhodno, zda dobrovolné či nedobrovolné) za podmínek stanovených zákonem a dražební vyhláškou jako veřejnou listinou, transferuje na třetí osobu.

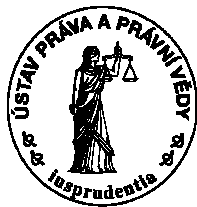
IV.

V souladu s ust. § 6 odst. 1 zákona o dražbách může být dražebníkem fyzická osoba zapsaná v obchodním rejstříku, obchodní společnost nebo družstvo, která splňuje podmínky stanovené tímto zákonem a bylo jí uděleno příslušné oprávnění k provozování živnosti. K vydání koncese k provádění dražeb podle zákona o dražbách si příslušný živnostenský úřad vyžádá stanovisko ministerstva. Bez stanoviska ministerstva, ve kterém ministerstvo vyjádří, že dražebník má předpoklady k výkonu dražební činnosti a činností souvisejících, nemůže živnostenský úřad koncesi vydat. Ministerstvo ve stanovisku posoudí předpoklady dražebníka vykonávat dražební činnost a činnosti související z hlediska dodržování platných právních předpisů, záruk ochrany zájmů navrhovatele, vlastníka předmětu dražby, účastníků dražby a dalších osob majících práva k předmětu dražby také na základě jemu předložených, dražebníkem vyhotovených základních pravidel postupu dražebníka při výkonu dražební činnosti a činností souvisejících.

Z výše uvedeného tak vyplývá, že k výkonu činnosti dražebníka požaduje zákon splnění tzv. zvláštních podmínek k provozování živnosti dražebníka, tedy nejedná se o standardní podnikatelskou činnost vykonávanou podle živnostenského zákoníku, ale živnost koncesovanou, která nadto dále podléhá státnímu regulátorovi, kterým je ministerstvo jako ústřední orgán státní správy. Vydání koncese k výkonu činnosti dražebníka je přímo podmíněno vydáním závazného stanoviska ministerstva, ve kterém ministerstvo vyjádří svůj názor na to, zda určitá osoba má nebo nemá vykonávat funkci dražebníka.

Tento legislativně-ingerenční prvek státu, kdy je udělení koncese podmíněno ještě (kumulativně) *souhlasem ústředního orgánu státní správy*, dokládá, že činnost dražebníka je činností, kterou stát

⁶ V souladu s ust. § 36 zákona o dražbách platí, že „Dražba nedobrovolná je dražba prováděná na návrh dražebního věřitele, jehož pohledávka je přiznána vykonatelným soudním rozhodnutím nebo vykonatelným rozhodčím nálezem 15) nebo doložena vykonatelným notářským zápisem nebo vykonatelným exekutorským zápisem, který obsahuje náležitosti stanovené zvláštním právním předpisem 16) , anebo doložena jiným vykonatelným rozhodnutím, jehož soudní výkon připouští zákon, včetně platebních výměrů a výkazů nedoplatků“.

ÚSTAV PRÁVA A PRÁVNÍ VĚDY

Institutio iuris et iurisprudentiae

Štěpánská 633/49 • 110 00 Praha 1

Zapsaný jako vědecká instituce v rejstříku obecně prospěšných společností vedeném Městským soudem v Praze v oddíle O 358, IČ: 27200248

deleguje na určitou osobou významné pravomoci k provedení určitého jednání, výstup z něhož má povahu veřejné listiny. Jedná se tak v podstatě o delegovanou působnost (pravomoc) státu, který v některých případech zajišťuje provedení takové činnosti (dražby) sám (prostřednictvím soudů), a v jiných případech prostřednictvím dražebníků jako specifických koncesovaných osob se státní autorizací. Je tak nabíledni, že povaha této činnosti je v obou případech shodná, když cílem je provedení dražby za zákonných a smluvních podmínek a hájení oprávněných zájmů navrhovatele dražby i všech jejích účastníků. Tato činnost je *eo ipso* povahy veřejnoprávní.

Obdobně jako exekutor a notář, kteří jsou za úřední osoby prohlášeny doslovným zněním zákona (srov. shora, viz též § 4 odst. 2 zákona o odpovědnosti státu za škodu), je dražebník povinen uzavřít smlouvu o pojištění své odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s činností dražebníka⁷. Tato povinnost je výrazem vrchnostenské pravomoci výkonu určité funkce, jejímž neodmyslitelným korelativem a párovým antinomem je vždy právě povinnost k zákonnému pojištění, signifikantní pro osoby soukromého práva, na něž byl výkon činnosti státu v určitém zákonem určeném segmentu poskytování společenských služeb delegován a které jsou při výkonu této činnosti (funkce) nadány ad hoc specifickou pravomocí.

V ust. § 6 odst. 2 zákona o dražbách je vyjádřen sankční mechanismus za porušení povinnosti ze strany dražebníka normativní větou, že poruší-li dražebník povinnost upustit od dražby, ač tak byl povinen učinit, nebo některou z povinností podle odstavců 2 až 4, považuje se takové porušení za závažné porušení povinností podle živnostenského zákona⁸. Uvedené ustanovení neříká nic o škodě, a tu bude lze po dražebníkově vymáhat podle obecných ustanovení občanského zákoníku o škodě (srov. § 420 ObčZ), s tím, že s ohledem na veřejnoprávní charakter výkonu jeho činnosti bude nutné jako *lex specialis* aplikovat zákon o odpovědnosti státu za škodu.

Aplikaci zákona o odpovědnosti státu za škodu ve vztahu k činnosti exekutora totiž svědčí dovození uvedené shora, které vychází z interpretace jednotlivých normativních vět, jež se k výkonu činnosti dražebníka vztahují, a argumentem v neprospěch takového závěru není ani skutečnost, že je dražebník *ex lege* povinně pojištěn. Takto povinně je *ex lege* pojištěna řada podnikatelských i veřejnoprávních subjektů (srov. právě notář a exekutor), přičemž to samo o osobě nebrání tomu, aby škodu způsobenou jejich činností uhradil poškozenému stát a sám si pak náhradu za takto způsobenou škodu vymáhal po škůdci prostřednictvím regresové žaloby (srov. § 16 odst. 1 zákona o odpovědnosti státu za škodu)⁹.

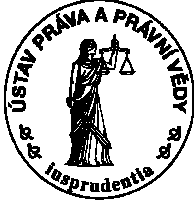
Kontrolu dodržování podmínek pro organizování a provádění dražeb podle zákona o dražbách provádí ministerstvo, které sleduje, zda a jak plní dražebník povinnosti uložené tímto zákonem. Živnostenský úřad zašle neprodleně pravomocné rozhodnutí o udělení koncese nebo o jejím zrušení ministerstvu; ministerstvo uveřejní na centrální adrese údaje o dražebníku v rozsahu zveřejňovaném živnostenskými úřady v živnostenském rejstříku¹⁰. Dohledová kompetence ministerstva nad výkonem funkce dražebníka je výrazem zvýšení kontrolní činnosti státu, vlastní situacím, kdy stát deleguje výkon určité pravomoci (zde: provedení dražby podle zákona o dražbách) na osoby soukromoprávní, jejichž

⁷ A to podle § 6 odst. 2 zákona o odpovědnosti státu za škodu do 30 dnů od vydání koncese.

⁸ Srov. ust. § 58 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁹ V odkazovaném ustanovení se stanoví, že „Nahradil-li stát škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem nebo poskytl-li ze stejného důvodu zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, může požadovat regresní úhradu na úředních osobách a na územních celcích v přenesené působnosti, pokud škodu způsobily“.

¹⁰ Srov. ust. § 60 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

ÚSTAV PRÁVA A PRÁVNÍ VĚDY

Institutio iuris et iurisprudentiae

Štěpánská 633/49 • 110 00 Praha 1

Zapsaný jako vědecká instituce v rejstříku obecně prospěšných společností vedeném
Městským soudem v Praze v oddíle O 358, IČ: 27200248

prostřednictvím uvedenou činnost v oblasti saturace vyjmenovaných společenských potřeb (i) zajišťuje a současně (právě z tohoto důvodu) (ii) podrobuje zvýšené kontrolní (dozorové, dohledové) činnosti.

V.

Činnost dražebníka není činností, při které by bylo rozhodováno o právech a povinnostech osob soukromého práva, a není tedy správním orgánem ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), ale skutečnost, že dražebník rozhoduje o právech chráněných zájmech osob soukromého práva jako účastníků dražby, je zřejmá. Jeho činnost je obdobně jako činnost jiných orgánů veřejné moci nebo osob práva soukromého, na něž byl výkon veřejné moci v určitých oblastech společenských vztahů státem delegován, přezkoumatelná soudem, kdy lze jednat žalovat na neplatnost dražby (srov. ust. 24 odst. 3 zákona o dražbách)¹¹, a dále lze podat žalobu na porušení povinnosti upustit od provedení dražby, která stíhá dražebníka ve smyslu ust. § 22 zákona o dražbách, kde jsou vyjmenovány důvody, z jakých dražebník od dražby povinně (obligatorně) bez dalšího (*ex lege*) upustí.

Doprovodným argumentem svědčícím veřejnoprávní povaze dražebníka je oprávnění dražebníka vydávat dražební vyhlášku, která je veřejnou listinou ve smyslu ust. § 134 o.s.ř., obdobně (*mutatis mutandis*) lze za veřejnou listinu považovat i protokol o provedené dražbě¹².

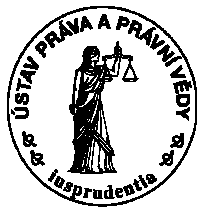
Nadto samo dražební jednání má všechny znaky správního řízení (srov. např. § 2a zákona o dražbách) a četná ustanovení další, které mají vůči správnímu řádu povahu *lex specialis*. Veřejnoprávní povahu dražby lze vyčíst i z ust. § 1 písm. a) zákona o dražbách, kde je dražba definována jako veřejné jednání, jehož účelem je přechod vlastnického nebo jiného práva k předmětu dražby¹³.

¹¹ Na základě uvedeného ustanovení platí, že „Každý, do jehož práv bylo provedením dražby podstatným způsobem zasaženo a je účastníkem dražby, navrhovatelem, osobou oprávněnou z předkupního práva k předmětu dražby, osobou oprávněnou z práva na přednostní nabytí předmětu dražby nebo osobou, k jejímuž návrhu bylo vykonatelným rozhodnutím zakázáno s předmětem dražby nakládat, může navrhnout soudu, aby soud vyslovil neplatnost dražby, pokud dražebník neupustil od dražby, ač tak byl povinen učinit, vydražila-li předmět dražby osoba, která je z účasti na dražbě vyloučena, nebo nejsou-li splněny podmínky v § 12 odst. 1 a 2, § 14 odst. 3, § 17 odst. 5 a 6, § 19, 20, § 23 odst. 1 až 10, § 25 a v § 26 odst. 1 a 2 nebo byly-li vydraženy z dražeb vyloučené předměty dražby. Není-li právo na určení neplatnosti dražby uplatněno do 3 měsíců ode dne konání dražby, zaniká“.

¹² V souladu s ust. § 27 zákona o dražbách rubrikovaným jako „Protokol o provedené dražbě“ platí, že „Po ukončení dražby vyhotoví dražebník bez zbytečného odkladu protokol o provedené dražbě“ (odst. 1). Podle odstavce druhého se v protokolu o provedené dražbě obligatorně uvede:

- a) datum, místo a čas provedení dražby; uvede také, že jde o dražbu dobrovolnou; jde-li o opakovanou dražbu, uvede i tuto skutečnost,
- b) označení předmětu dražby a jeho příslušenství, práv a závazků na předmětu dražby váznoucích a s ním spojených, stavu, v němž se předmět dražby nachází, a odhad jeho ceny,
- c) označení navrhovatele dražby, a lze-li, i označení bývalého vlastníka,
- d) nejnižší podání,
- e) označení dražebníka a licitátora, popřípadě licitátorů,
- f) označení vydražitele,
- g) cenu dosaženou vydražením,
- h) součástí protokolu je podepsaný stejnopis dražební vyhlášky a jeho případné dodatky (§ 20 odst. 7)“.

¹³ V souladu s úplnou legální definicí podanou v ust. § 2 písm. a) zákona o dražbách je dražbou „**veřejné jednání**, jehož účelem je přechod vlastnického nebo jiného práva k předmětu dražby, konané na základě návrhu navrhovatele, při němž se licitátor obrací na předem neurčený okruh osob přítomných na předem určeném místě s výzvou k podávání nabídek a při němž na osobu, která za stanovených podmínek učiní nejvyšší nabídku, přejde příklepem licitátora vlastnictví nebo jiné právo k předmětu dražby, nebo totéž **veřejné jednání**, které bylo licitátorem ukončeno z důvodu, že nebylo učiněno ani nejnižší podání“.

ÚSTAV PRÁVA A PRÁVNÍ VĚDY

Institutio iuris et iurisprudentiae

Štěpánská 633/49 • 110 00 Praha 1

Zapsaný jako vědecká instituce v rejstříku obecně prospěšných společností vedeném
Městským soudem v Praze v oddíle O 358, IČ: 27200248

VI.

I. Z výše uvedeného tak podle názoru Ústavu práva a právní vědy vyplývá, že činnost dražebníka při provádění dražby je veřejnou funkcí a dražebníka je třeba při jejím výkonu nazírat jako veřejnou instituci *sui generis*.

II. Dražebník je osobou soukromého práva, na níž byl v určitém zákonem o dražbách určeném segmentu poskytování společenských služeb *delegován výkon činnosti státu* a která je při výkonu této činnosti (funkce) nadána ad hoc specifickou veřejnoprávní pravomocí.

III. Osobu dražebníka lze považovat za osobu, které zákon svěřil rozhodování o *právem chráněných zájmech* fyzických a právnických osob, jejichž majetek se v důsledku činnosti dražebníka při dražbě (nerozhodno, zda dobrovolné či nedobrovolné) za podmínek stanovených zákonem a dražební vyhláškou jako veřejnou listinou, transferuje na třetí osobu.

IV. Tento závěr potom implikuje rovněž odpovědnost státu za škodu způsobenou dražebníkem při realizaci dražby porušením některého ustanovení zákona o dražbách, pokud v příčinné souvislosti s ním vznikne účastníkovi dražby, navrhovateli, popř. osobě, které měla být účastníkem dražby a nebyla, nebo jakékoli jiné osobě škoda, a to ať již ve formě škody skutečné (*damnum emergens*) nebo ušlého zisku (*lucrum cessans*).

V. Stát ke poté oprávněn vymáhat v souladu s ust. § 16 zákona o odpovědnosti státu za škodu po dražebníkovi vzniklou škodu regresem.

V Praze dne 20. června 2007

Dr. Mgr. Petr Kolář, Ph.D.

Autor je právníkem Ústavu práva a právní vědy